

ERNEST HEMINGWAY

Nick Adams Öyküleri

Philip Young'ın Önsözüyle

Çeviren: Elif Derviş

BİLGİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

Önsöz (Philip Young)	7
I. KUZEY ORMANLARI	
Üç El Ateş	15
Kızılderili Kampı	19
Doktor ve Karısı	24
On Kızılderili	29
Kızılderililer Gitti	36
II. TEK BAŞINA	
Dünyanın Işığı	41
Dövüşçü	50
Katiller	62
Bozulmamış Son Topraklar	74
Mississippi'yi Geçmek	140
III. SAVAŞ	
Karaya Çıkmadan Önceki Gece	145
“Nick, Sokaktaki Makineli Tüfeklerin...”	152
Uykuyu Beklerken	153
Hiç Olmayacağı Gibi	163
Başka Bir Ülkede	178
IV. ASKERİN DÖNÜŞÜ	
Koca Nehir	187
Bir Şeylerin Sonu	210
Üç Gün Süren Rüzgâr	215
Yazlıkçılar	227
V. İKİ ARKADAŞ	
Düğün Günü	243
Yazma Üzerine	245
Alplerden Bir Masal	254
Dere Tepe Kar	261
Babalar ve Oğulları	268

*Bu kitapta anlatılanlar kurmaca ürünüdür.
İsimler, karakterler, yerler ve olaylar ya yazarın
hayal gücünün ürünüdür ya da imgesel olarak
kullanılmıştır. Gerçek olaylar, yerler ya da yaşayan
veya ölmüş kişilerle olabilecek benzerlikler
tamamıyla rastlantısaldır.*

ÖNSÖZ

“Küçük bir çocukken yaşadığı yer hakkında yazdıkları fena sayılmazdı. O zamanlar becerebildiği kadar tabii.” *Kilimanjaro’nun Karlari*’nin ilk taslaklarından birinde böyle düşünmüştü ölmek üzere olan bir yazar. Tabii ki **Hemingway**’di bu kişi. Yer, çocukluğunun yazlarının geçtiği, kendini Nick Adams olarak hatırladığı Michigan’dı. Yazabildiğinin en iyisi, o zamana göre epey iyi sayılırdı.

Ne var ki bu zamana kadar içinde Nick’in olduğu öyküler pek çok farklı kitapta ve karmakarışık bir sırayla karşımıza çıktı. Bunun sonucunda da maceralarının ahengi belli belirsiz, etkileri de bölük pörçük olmuştu. **Hemingway**’in ikinci öykü kitabı *Kadın-sız Erkekler*’de Nick karşımıza ilk önce İtalya’da bir asker, sonra Summit, Illinois’da yeniyetme bir delikanlı, sonra da sırasıyla Michigan’da daha küçük bir çocuk, Avusturya’da evli bir adam ve yine İtalya’da bir asker olarak çıkıyor. Ya da **Hemingway**’in en iyi bilinen öykülerinden biri olan “Koca Nehir”le ilgili sorunu ele alalım. Bu öykü, yazarın ilk toplama kitabı olan *In Our Time*’in sonuna koyulmuş ve bu haliyle pek çok okurun kafasını karıştırmıştır. Halbuki kronolojik anlamda olması gereken yere, yani Birinci Dünya Savaşı’yla ilgili öykülerin hemen arkasına koyulduğunda, öykünün altında yatan gerilimler –Nick’in tarif edilemeyen birtakım kaygıları unutmaya çabaları– tamamen anlaşılır hale gelmektedir. Ancak “Koca Nehir”den zaman olarak önce gelen ve onu açıklayan “Hiç Olmayacağı Gibi” ondan sekiz yıl ve bir sürü kitap sonra basılmıştır.

Nick’in hayatındaki olaylar kronolojik bir sıraya göre düzenlendiğinde, unutulmaz bir karakterin çocukluktan delikanlılığa,

sonra da askerlik, gazilik, yazarlık ve babalığa adım atışının –yani, **Hemingway**’in yaşamıyla büyük paralellikler taşıyan bir olaylar dizisinin– anlatıldığı anlamlı bir hikâye ortaya çıkmaktadır. Bu düzenlemede, uzunca bir süre pek de tutarlı bir karakter olarak kabul edilmeyen Nick Adams, **Hemingway**’in kurgusal benliklerinden meydana gelen upuzun bir listenin en tepesinde açık seçik ortaya çıkar. Jake Barnes ve Frederic Henry’den Richard Cantwell ve Thomas Hudson’a uzanan sonraki versiyonların hepsinin arkasında Nick’in –ve dolayısıyla da **Hemingway**’in– geçmişinin bir kısmı olacaktı.

Kurmaca yapıtlar üreten pek çok yazarda olduğu gibi, **Hemingway**’in çalışmalarıyla gerçek yaşamındaki olaylar arasındaki ilişki de birbirine son derece yakın ve karmaşıktır. Yazar bazı öykülerde gerçek deneyimleriyle ilgili ayrıntıları bir günlüğe yazmışçasına içtenlikle kaydetmiş gibidir. Diğer bazı öykülerde ise hayal gücünün oynadığı oyunlar yazarın yaşadığı deneyimi yeni ve farklı bir gerçekliğe dönüştürmüştür. **Hemingway**’de gerçekle kurmaca arasındaki ilişkiyi keşfetmeye çalışmak son derece ilginç olabilir ve bunun izini sürmek isteyen okuyucuların bu önsözün bitiminde sıralanan biyografik çalışmalara göz atmaları önerilir. Ancak **Hemingway** doğal olarak öykülerinin bu tür düşünceler olmaksızın anlaşılmasını ve keyifle okunmasını amaçlıyordu; ki uzun zamandan beri olagelen de bu aslında.

İlk Nick Adams kurmacası neredeyse yarım yüzyıl önce, sonuncusu ise 1933’te ortaya çıktı ve yıllar içinde bunlar hakkında çok şey yazılıp çizildi. Ancak **Hemingway**’in geride bıraktığı yayımlanmamış metinler arasında, öykünün bütününe katkıda bulunan sekiz adet metin bulundu. İlk kez burada okuyucuya sunulan ve olayların denk düştüğü zamana göre yerleştirilen bu metinler, uzunlukları ve görünen amaçları açısından farklılıklar göstermektedir. İçlerinden üçü –Kızılderililerin Nick’in çocuklu-

ğunun geçtiği yerleri nasıl terk ettiği, Nick'in Mississippi'yi ilk görüşü, düğününün hemen öncesi ve sonrasında olup bitenler–son derece kısadır. Yazarın bunlarla ilgili daha geniş kapsamlı planları var idiye bile bunları bilmiyoruz; bu metinleri tamamen bir sanatçının defterindeki taslaklar olarak okumak mümkündür. Başka iki metinde ise yazarın planları apaçık ortadadır çünkü elimizde asla tamamlanamamış kimi çalışmaların başlangıçları bulunmaktadır. Nick'in Birinci Dünya Savaşı sırasında Fransa'ya gitmek üzere Chicago adlı gemiye bindiği bölüm, uzun zaman önce tamamıyla bir kenara bırakılan *Along with Youth* adında bir romanın başlangıcını oluşturmaktadır. Aynı şekilde ama çok daha sonra, “Bozulmamış Son Topraklar”ın konusu havada bırakılmıştı ve çözümlenmek için pek çok sayfaya ihtiyaç olacaktı. Başka iki parçanın temellerinin ise halihazırda yayımlanmış Nick Adams öykülerinde atıldığı bilinmektedir. “Üç El Ateş”, genç oğlanın bir kamp gezisi sırasında yaşadığı korkuyu anlatır ve “Kızılderi Kampı”ndan önce gelir. “Koca Nehir” adlı öykü, Nick'in yazarlık kariyeriyle ilgili “bilinç akışındaki” (zaman hataları içeren) düşünceleriyle sonlanıyordu. Gün yüzüne yeni çıkan bu çalışmalar içerisinde yalnızca “Yazlıkçılar” –ki bu çok büyük ihtimalle **Hemingway**'in Nick Adams'la ilgili yazdığı ilk kurmacadır– yeterli uzunlukta, tamamlanmış bir öykü olarak kabul edilebilir.

Bu kitapta yer alan yeni metinlerin tamamı, daha önce yayımlanmış olanlardan ayırt edilebilmeleri amacıyla özel bir “italik” yazı türü kullanılarak basılmıştır. Bu metinleri yayımlama yönündeki kararımızın sorgulanması durumunda gerekçelerimiz hazırdır. Öncelikle, Nick Adams öykülerini tutarlı bir şekilde yeniden düzenleme planı, anlatıdaki önemli boşlukları dolduran malzemelerden faydalanmaktadır. Dahası, tüm bu yeni kısımlar şu veya bu şekilde yazarın –okurların ilgi duymaya devam ettiği– hayatıyla bağdaşmaktadır. Sonuncu ve en önemli nokta da bu

metinlerin en önde gelen yazarlarımızdan birinin eserlerine ve kişiliğine yeni bir ışık tutuyor ve onu kavrayabilmemize gerçek anlamda katkıda bulunuyor olmasıdır. Dolaylı bir giriş sunuyor olsa da bu baskının sıcak bir kabul göreceği inancındayız.

Philip Young

Biyografik Çalışmalar

Baker, Carlos. *Ernest Hemingway: A Life Story.* New York, Charles Scribner's Sons, 1969.

Hemingway, Leicester. *My Brother, Ernest Hemingway.* New York, World Publishing Company, 1962.

Montgomery, Constance Cappel. *Hemingway in Michigan.* New York, Fleet Press Corporation, 1966.

Sanford, Marcelline Hemingway. *At the Hemingways: A Family Portrait.* Boston, Little, Brown and Company, 1962.

KUZEY ORMANLARI

ÜÇ EL ATEŞ

Nick çadırda soyunuyordu. Babasının ve George Amca'nın, ateşin çadır bezinden duvarın üzerine düşürdüğü gölgelerini gördü. Çok huzursuz oldu, utandı ve olabildiğince hızlı bir şekilde soyunup giysilerini düzgünce üst üste koydu. Utanmıştı çünkü soyunmak ona bir gece öncesini hatırlatmıştı. Gün boyunca bunu aklına getirmemeye çalışmıştı.

Babası ve amcası akşam yemeğinden sonra, yanlarına aldıkları fenerle balık tutmak için gölün karşısına geçmişlerdi. Kayığı suya indirmeden önce babası Nick'e, onların yokluğunda acil bir durum olursa tüfekte üç el ateş etmesini, hemen geri döneceklerini söylemişti. Nick gölün kenarından ayrılıp ormanın içinden geçerek kampa döndü. Karanlığın içinde kürek seslerini duyabiliyordu. Babası kürek çekerken amcası da kıç tarafında oturmuş, oltayı suya bırakıyordu. Babası kayığı suya indirdiğinde o çoktan elinde oltasıyla kayıkta yerini almıştı. Nick, kürek seslerini duymayana dek onları dinledi.

Ormanın içinden geçerek kampa dönerken Nick'i bir korku aldı. Geceleri orman oldum olası biraz ürkütücü gelirdi ona. Çadırın eteğini kaldırıp giysilerini çıkardı ve karanlığın içinde sessizce battaniyelerin arasına girdi. Dışarıda ateş tamamen yanıp bitmiş, kömür yığını halini almıştı. Nick hiç hareket etmeden yatıp uyumaya çalıştı. Etrafta çıt yoktu. Bir tilki ya da baykuş sesi ya da herhangi başka bir ses duysa, kendini daha iyi hissedeceğini düşünüyordu. O âna kadar, belirgin herhangi bir şeyden korkmamıştı. Ama artık iyice korkmaya başlıyordu. Sonra birden ölmekten korktu. Daha birkaç hafta önce, henüz evden ayrılmamışken,